

เปียโนกับเพลงไทย



วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ดนตรี)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2560

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

เปียโนกับเพลงไทย

PIANO AND TRADITIONAL THAI MUSIC

อริศรา มาตาคณากร 5438081 MSMS/M

ศศ.ม. (ดนตรี)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: พูนพิศ อมาตยกุล, Ph.D., อนรรฆ จรรย์ยานนท์, Ph.D., ญัฐชยา นัจจนาวากุล, Ph.D.

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติการเข้ามาของเปียโนในประเทศไทย ศึกษาบทบาทและพัฒนาการของการบรรเลงเปียโนเพลงไทย และศึกษาประวัติและผลงานที่สำคัญของนักเปียโนเพลงไทยในสังคมไทยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน (พ.ศ.2560) โดยใช้ระเบียบวิธีการทางดนตรีวิทยา

เปียโนเข้ามาเมืองไทยครั้งแรกในสมัยรัชกาลที่ 5 พ.ศ.2418 โดย นางสาวเฟื้องนี้ นี้อภินิหารของร้อยเอกโทมนัส นี้อภินิหารใหญ่ ฝรั่งผู้ประจำราชสำนักสยาม ปรากฏชัดในวงเครื่องสายผสมเปียโนของนายแคล้ว วัชโรบล เป็นคนแรก พบหลักฐานว่ามีการบินที่กเสียงลงแผ่นเสียง ครูเปียโนคนไทยคนแรกคือเจ้าบัวชุม ณ เชียงใหม่และพระยาสาครสงคราม (สุริยศ อมาตยกุล, 2423-2485) ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 6 วงเครื่องสายผสมเปียโนได้รับความนิยม วงที่มีชื่อเสียงคือคณะ “นารีศรีสุมิตร” บรรเลงเปียโนโดยนักเปียโนหญิงที่ถือเป็นต้นแบบของการเดี่ยวเปียโนเพลงไทย คือครูสุมิตรา สุจริตกุล นอกจากนี้ยังมีนักเปียโนเพลงไทยในวงเครื่องสายผสมเปียโนอีกหลายคณะ อาทิ ครูพิมพ์ พวงนาค และครูศิลป์ ตรีโมท เป็นต้น

นักเปียโนร่วมสมัยคนสำคัญและเป็นผู้เดี่ยวที่สืบทอดและต่อยอดการเดี่ยวเปียโนเพลงไทยในแนวทางของครูสุมิตรา สุจริตกุล คือศาสตราจารย์ ดร.ฉันทนา พันธุ์เจริญ บทเรียบเรียงเสียงประสานเพลงไทยสำหรับเดี่ยวเปียโนชิ้นสำคัญคือผลงานของพันเอกชูชาติ พิทักษากร มีการก่อตั้งสำนักเดี่ยวเปียโนเพลงไทย มีวรรณกรรมเปียโนชิ้นสำคัญคือ “วรรณกรรมเปียโนแห่งกรุงสยาม” ในยุคปัจจุบันมีการสร้างสรรค์ผลงานวรรณกรรมเปียโนเพิ่มขึ้นอีกหลายชิ้น รวมทั้งมีศิลปินที่บรรเลงเปียโนเพลงไทยในรูปแบบอื่น ๆ

คำสำคัญ : การบรรเลงเพลงไทย / นักเปียโนเพลงไทยเดิม / เดี่ยวเปียโนเพลงไทย

275 หน้า

PIANO AND TRADITIONAL THAI MUSIC

ARISARA MATAKUNAKORN 5438081 MSMS/M

M.A. (MUSIC)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: POONPIT AMATAYAKUL, Ph.D., ANAK CHARANYANANDA, Ph.D., NACHAYA NACHANAWAKUL, Ph.D.

ABSTRACT

This thesis aimed to study the history of piano in Thailand and its functions within the original Thai musical culture especially with the traditional Thai music from the past to the present (2017). This qualitative research study followed a research methodology by analyzing related interviews, documents, papers and selected songs. The results were collated and displayed as follows: Piano had been brought and introduced to the kingdom of Thailand for the first time around 1875 by Miss Fanny Knox, daughter of Sir Thomas Knox, the British's General Consul of Siam during the reign of King Rama V (1868-1910). Chao Bua-Chum na Cheingmai and Praya Sakorn-Songkram (Suriyes Amatyakul), started piano lessons in traditional Thai songs. This study found 3 pieces of the old shellac 78 rpm records which were works of the traditional Thai string ensemble accompanied with piano owned by the professional musical group of Mr. Klaw Watcharobol. Performances of Thai music on pianos became famous in the court of King Rama VI directed by The Naree-Srisumitra. The leading pianist was Miss Sumittra Sudcharitkul, whose piano skills were remarkable in those days. This study collected more than 12 groups of traditional string with piano with several pianists, such as Mr. Pim Poungnak and Mr. Silpee Tramote.

The most important contemporary pianist and successor to the solo piano Thai music in the direction of teacher Sumittra Sukritkul is Professor Dr. Natcha Chancharoen, who has been regarded as the prototype of piano playing of traditional Thai music of this era (2017). Another important piece is the work of Col. Choochart Pitaksakorn, who had arranged traditional Thai songs for piano solo. The Piano Literature of Siam, a major piano literature, is the first ever arrangement of traditional music for piano published in 2012. At present, many artists have created many works of piano literature. There were also other artists who played Thai pianos in other formats.

KEY WORDS: TRADITIONAL THAI SONG WITH PIANO / THAI PIANISTS ON TRADITIONAL THAI MUSIC / TRADITIONAL PIANO SOLO

275 pages